

BIBLIA

Az októberi elmélkedéseket sorrendben Benyhe Zsuzsa, Bajnokné Benyhe Judit (10-e és 24-e), Bajnok László és Benyhe István, a novemberieket a Miklovicz házaspár (7-e és 28-a: Panni, 14-e és 21-e: Laci) készítette.

Október 3. — Évközi 27. vasárnap — Lk 17,5–10 — Az akarat nevelése

Az apostolok esendő emberek voltak. Vágytak arra, hogy Jézus közelében közvetlenül részeseüljenek olyan adottságokban, amelyeket ő megbecsül. Azt is láthatták, hogy többnyire a nyomorult emberek mély hite csikarta ki Jézusból a csodába illő közbelépéseket. Szerették volna, ha „lángolna a szívük”. Mert sokszor értetlenkedtek Jézust kísérve, és inkább a kérdések és kételyek toltak föl a lelkükben. Érezték, hogy fákat kiszagató és átplántáló hitet várna el tőlük a mesztéri. De hogyan lehet erre szert tenni?

Az erőművészek manapság izomgyakorlatokkal növesztik bicepszüket, és nyilván így volt ez a gladiátorok korá-

ban is... Ahogyan mustármagnyi hit elég lehet meghökkentő páfördülésre, önfeláldozásra vagy lemondásra, úgy az akarat nevelése is egészen más léptékű, mint a fizikai valóságban. Mázsányi súlyok helyett az élet sziszifuszi gyakorlatainak végzése is elég lehet a lélek edzésben tartásához. A nap megszokott kihívásainak kintadán készséggel és mindig teljesíteni azt, amit a ránk bízottak, embertársaink a nagyobb szeretet jegyében megérdemelnek tőlünk... Egyszerűen csak szolgálni szelíden...

Nem gondolhatom azt, hogy majd nagy kihívás idején hősi fokban teszek hitet Jézus mellett, ha a mindennapok

apró hűtlenségeiben csetlek-botlok. A megszokott szeretetgyakorlatokat kell odaadóbban végezni ahhoz, hogy Jézus-hűségem is valódi legyen. A gyakran terhes kötelességteljesítésben lehet megedződni és a kihívásokban résen lenni, észrevenni a rászorulókat, csak általában felkarolható felebarátot.

Belefáradtam-e már a napi kötelességteljesítésbe? Szembe tudok-e nézni kudarcaimmal, vagy eleve leírom magam a „még javítható” listáról? Harcolok még magammal – magamért? El tudom-e fogadni, hogy a falrengető hit építéséhez apró lemondások és lankadatlan önnevelés is szükséges?

Október 10. — Évközi 28. vasárnap — Lk 17,11–19 — „A többi kilenc hol van?”

Élete folyamán Jézus számtalanszor szembesült az emberi szenvedéssel, nyomorúsággal. Ez a történet is ezt öröközte meg. Aki szereti az embereket, az nem tud elfordulni kintlódó embertársaitól. Jézus szerette az embereket, hiszen a szeretetparancs volt az Atyától kapott, hallott és közvetített legfőbb üzenete. Ez a szeretet és az Atyára figyelő személyiség gyógyító erejű. Széles körben tudták is ezt róla. Amerre járt, felismerték az emberek, és újra meg újra reménykedtek a gyógyulásban.

A lepra az egyik legrettegettebb fertőző betegség a világon, az ilyen betegeket az emberi közösségek kizárják maguk közül. A Jézust meglátó leprások is csak távolból mernek könyörögni. Egyetlen

reménységük a nagy hírvető és gyógyító Mester, Jézus. A történet leírása nem részletezi a gyógyítás folyamatát. Lukács csak azt tartja fontosnak tudunkra adni, hogy Jézus, betartván a szigorú előírást, a leprás csapatot a papokhoz küldi, ők voltak hivatottak ugyanis a gyógyulás megállapítására. Az eredményből azonban nyilvánvaló, hogy Jézus szíve megesett a könyörgő beteg embereken. Nem nézte vallási és nemzeti hovatartozásukat. A történet további részleteiből kiderül, hogy a leprások között nemcsak Izrael fiai voltak, akadt közöttük legalább egy szamariai is. Jézus nem leplezi csalódását, amikor látja, hogy az egyetlen hálat adó gyógyult éppen nem az ő népéből származik. Izrael fiaitól mást, valószínű-

leg többet várt. Tanúi lehetünk Jézus csalódásának, amely bizonytalanságot okozhat annak a folyamatnak, amelynek eredménye az apostoli küldés lesz: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!”

Bizony, velünk is sokszor előfordul, hogy a szívünknek kedves emberek csalódást okoznak nekünk. De lehet, hogy szükségünk van ezekre a csalódásokra, hogy megértsük: az irgalmas szeretetre és az örömhíre mindenkinek szüksége van, nemcsak a hozzánk közel álló embereknek!

Meghallom-e a segítségemre szoruló emberek kérését? Mi motivál a segítségnyújtásban?

Október 17. — Évközi 29. vasárnap — Lk 18,1–8 — Éjjel-nappal Istenhez kiáltani!

Hasonlókat olvasunk néhány fejezettel előrébb: „Mondom tehát nektek: Kérjétek, és adnak nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és ajtókat nyitnak! Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Lk 11,9-10).

Csak állhatatosan kérünk kell... és Isten majd igazat ad nekünk, és... és? És akkor mi lesz? Munka, fáradság nélkül jutunk a hön áhított célhoz (anyagiakhoz)? Talán problémáink megoldódnak saját erőfeszítéseink nélkül? Netán ez az elmélkedés is megíródik magától?

Attól tartok, NEM! Attól tartok, nem adják ilyen olcsón az üdvösséget. Mi kell hát akkor, hogy Isten előtt is ’jó kisfiúnak / jó kislánynak’ bizonyuljunk?

Bizony ahhoz az kell, hogy IMÁDSÁGBAN (Mk 11,24), azaz *Isten szándéka szerint* kérjünk. Mit akar a Jóisten tőlünk, mi a szándéka velünk? Kitől mit, azaz ki mit hall meg. Isten vagy embertársainkon, vagy a lelkiismeretünkön keresztül tud üzenni nekünk.

Hol van egy mai Jézus, aki az egyszerű ember számára is érthetően tanítana Istenről? Olyasmit, ami egyezik lelkünkbe írt Isten-képességünkkel? Lehet, hogy volt/van ilyen, csak a hatalmasok – akárcsak 2000 évvel ezelőtt – ma is felreállítják, elhallgattatják? Ismerős a kép?

Nem azon múlik, naponta hányszor, milyen hangerővel erőszakoskodom Is-

tennél, hogy tegyen a kedvemre. Hanem azon fordul az Isten Országá, hogy *milyen lélek lakik bennünk* (Lk 9,55), hogy ÉN mennyire tudok megváltozni, és ahhoz kémi a Jóisten segítségét, hogy jobban tudjam szeretni a körülöttem élőket. Akikkel annyi bajom van, akik olyan kiállhatatlanok, nehezen elviselhetők időnként... Akik netán rosszat is tesznek nekem – véletlenül, vagy készenre –, saját vélt vagy valós érdekeik miatt. Óértük kell nappal és éjjel kiáltani Istenhez, kérni-keresni-zörgetni! Mert csak így tudunk meglenni a Földön, csak így tudjuk nem-elharapni egymás torkát... és csak így, testvérként fogunk boldogulni – mindannyian.

Október 24. — Évközi 30. vasárnap — Lk 18,9–14 — „Istenem! Légy irgalmas hozzám!”

Jézus példabeszéde két ember, egy farizeus és egy vámos imádságát elemzi. Abban a korban a farizeusok vallási irányzata szigorú elveket valló zsidó mozgalom volt; ők azáltal kívánták Istennek szentelni életüket, hogy szigorúan megtartották az előírásokat. Látványos adakozásaik miatt bizonyos értelemben egy szociális mozgalom szerepét is betöltötték. Jézus a példabeszéd farizeus szereplőjének magatartásával mutatja be az önelégült embert. Nyilvánvaló, hogy példabeszédével nem az adakozókat és a tiszta életet élőket akarja kigúnyolni, valamint nem a rabló, igaztalan és házasságtörő életet akarja példaként elénk állítani. Csupán azt a szomorú, de sajnós nagyon is emberi tulajdonságot mutatja

be, mennyire hajlamos az ember másokat megszólalni, önmagát pedig felmagasztalni.

A vámos magatartásában sem életének árnyoldalait állítja elénk példának. Félreérthetetlenül tudunkra akarja adni, hogy az önmagát ösztönözten vizsgáló, bűnbánatot tartó ember kedves az Isten előtt.

Az Atya azonban nem tud mit kezdeni azzal, aki önmagát tökéletesnek nyilvánítja. Hiszen a tökéletesedő olyan célparancs, amelyet az ember csak megközelíthet élete folyamán, illetve csak villanásokra képes elérni. Az öntelt farizeus – minden igyekezete ellenére – sem képes a Teremtő Isten tervei szerint élni; minél inkább meg van elégedve önmagával, annál távolabb kerül

az Atya szeretet-eszményétől, a másokért éléstől.

Az azonban a vámos magatartásának túlzott felmagasztalása is veszélyes lehet. Tévedés azt gondolni, hogy az Atyának csak a bűnbánatunkra van szüksége. Ha a mély bűnbánat nem indít cselekvésre, akkor csak terméketlen, helyben járó életet fogok élni. A lelki vezető nagy segítség lehet az életünk alakításában. Hajdan a Bokor eszményeinek egyik legfontosabbika volt a Bokor-beli lelki vezetőhöz járás.

Kihez hasonlítok inkább: az önelégült farizeushoz, vagy a bűnbánó vámoshoz? Tartok-e rendszeresen bűnbánatot? Van-e ebben segítségem, vagy én is, mint manapság annyian, kontroll nélkül élem az életemet?

Október 31. — Évközi 31. vasárnap — Lk 19,1–10 — Katarzis és metanoia

Zakeus, a mások megrövidítésével gazdagságot szerzett vámtiszt kíváncsi volt. Hivatásához is jó szolgálatot tévő gyors észjárása hamar átsegíti a tömeg és saját alacsony termete jelentette akadályon. Kiszámítja, hogy Jézus merre fog elhaladni, és kedvező pozíciót foglal el kíváncsiságának kielégítéséhez. Nem kér semmit Jézustól, csak nézi azt a tanítót, akiről már sokat hallott.

Elég egyetlen mondat Jézustól, és minden megváltozik. Kétezer év távlatból is érződik a Zakeusban lejátszódott katarzis. A közösség által megtagadott, bűnös élet – bár anyagi jólétet hozott neki – a közösség premére taszította. Az emberektől nem sok jót várhatott, és igyekezett hivatali tekintélye mögé rejtőzni. A magát másoktól, és talán az Istentől is elhagyatottnak érző ember lelkileg lassan bezárul, falakat épít maga köré, és egyre inkább elszigetelődik. Még ott él benne a közösség utáni vágy, a morális és emberi értékvilág közösségi

megélésének óhaja, de magától már nem képes változtatni. Jézus egyetlen szavára átszakad benne a gát, és az értetlenkedő tömeggel szemben már ő védi Jézust. Jóvátételt ígér, és új életet, ezzel mintegy igazolva Jézust, hogy helyes döntést hozott vele kapcsolatban.

Jézus megéri és jóváhagyja Zakeus döntését, a közösség felé is igazolja, hiszen megtérését üdvösségnek nevezi, ugyanakkor figyelmezteti a jelenlévőket, hogy azt bárki megkaphatja, aki Ábrahám fia (vagyis a közösséghez tartozik). Hozzáteszi, hogy az ő hivatása, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett. Ezzel nemcsak mondja, hanem példával is bizonyítja, hogy végérvényesen semmi nem romolhat el a Földön, és minden megmenthető. Az utat is megmutatja hozzá: katarzis, metanoia, új élet indítása. Jézus a passzívakkal nem tud mit kezdeni. De akikben él az ismeretszerzés utáni vágy, vagyis akik azért élnek az életüket, amiért kapták, az

utolsó pillanatig sincsenek teljesen elveszve, bárhol alakuljon is az életük. Csak az kap, aki kér. Az élet ellentéte nem a halál, hanem a közömbösség.

Vajon nyitott vagyok-e még az élet jeleire, amelyek figyelmeztethetnek életem eredeti céljára? Nem kerített-e hatalmába a mammon, a belefáradás, a magamba fordulás, a közömbösség? Zakeus a felé áradó szeretet nyomán magától tudta, mit kell megváltoztatnia. Vajon én tudom-e, mi távolít el embertársaimtól, Istentől? Kérem-e Isten segítségét, hogy a megfelelő pillanatban nekem is adassék gyors észjárás, helyes döntés, és fel tudjam ismerni, mi segíthet helyzetemben, mint ahogy Zakeus felismerte a kínálkozó fügefát? Tudom-e, hogy mivel tartozom környezetemnek, és Isten jóságának kiáradása képes lesz-e meghozatni velem azokat a döntéseket, amelyek visszavezetnek a szeretetközösségbe, vagy megerősítenek benne?

November 7. — Évközi 32. vasárnap — Lk 20,27–38 — Élet a halál után!?

A halál – életünk nagy tabutémája. Túl sok fájdalmat és szorongást idéz fel bennünk, ezért nem szeretünk beszélni róla. Valódi tudásunk sincs róla, csak sejtéseink lehetnek, hogy mi volt születésünk előtt, és mi lesz velünk halálunk után. Ezért aztán sokféle elképzelés alakul ki, hiszen az ember szeretné valahogy kielégíteni kíváncsiságát. Szeretne olyan választ kapni a benne lévő kérdésekre, amely szorongás helyett belső békével tölthetné el.

Az ószövetségi embereknek sem volt egységes elképzelésük a halál utáni történekekről. A farizeusok úgy képzelték, hogy az élet hasonló formában folytatódik, mint most a földön. Ezt a feltámadáshitét támadják meg ironikus érveikkel a szaduceusok. Az ószövetségi sógorsági törvényre hivatkozva egy

abszurd történettel próbálják meg neveltségessé tenni a feltámadásba vetett hitet. Egy asszony hét férjjel?

Jézus a szaduceusoknak válaszolva próbál érzékeltetni valamit a halál utáni életből. Nem erősíti meg, és nem is söpri le az ószövetségi törvényt, amelyre szükség volt a zsidó nép túléléséhez: körükben az utód szinte csúcsertékek számított. Jézus a törvényt beteljesíteni jött. Válasza csak valakikről szól, nem általános: „Azok pedig, akik méltók lesznek elnyerni a másik világot és a halálból való föltámadást, nem házasodnak, és férjhez sem mennek, hiszen többé már meg sem halhatnak” (Lk 20, 35-36). Az a másik világ egészen más világ, mint a földi. Szellemi létmód és halhatatlanság jellemzi. Ez az Isten fiainak a létmódja. A feltámadás – hitem

szerint – nem a test feltámadása, hanem a szellem továbbélése egy magasabb létmódban. Nem a test él tovább, testi igényeivel és velejáráival, hanem az anyagtalan és halhatatlan szellem (ez bennünk az Isten képe).

Jézus nem beszél azokról, akik nem méltók... Csak következtethetünk: ők még meghalnak (talán több életen keresztül újra és újra) – egészen addig, amíg majd egyszer már rájuk is igaz lesz: többé már meg sem halnak, mert ők is méltók lettek a jövő világra. Jézus arról sem beszél, hogy milyen folytatása lesz a felbonthatatlan szeretetkapcsolatnak, a házasságnak. De következtethetünk: a szeretet (az agapé = isteni szeretet) soha el nem múlik.

Talán kevesebb félelem lenne bennünk, ha Jézus részletesen elmesélte

volna, hogy mi történik velünk a halálunk után. De nem tette, és most be kell érünk azzal, hogy Isten az élők Istene, az Élet Istene, hogy Élet van a halál után. Milyen élet? Nem tudjuk, de akik

visszajöttek a klinikai halálból, azt állítják, indokolatlan a félelmünk. Ezt el is hihetjük nekik, mert ezen élmény után a legtöbb esetben gyökeresen megváltozik az életük. Valamit megta-

pasztaltak abból az Életről, és már nemcsak tudják, hanem élük is azt, ami itt a földön a legfontosabb: méltóvá kell lennünk arra, hogy Isten fiai lehessünk!!!

November 14. — Évközi 33. vasárnap — Lk 21,5–19 — Tanúságot tenni a szeretetről

Alig-alig változik valamit az emberek magatartása a történelem során. Amikor olyan városban járunk, ahol eddig még nem voltunk, meglátogatjuk a templomokat, és a történetünkben szereplő jó zsidókhöz hasonlóan mi is megállapítjuk, hogy „milyen szép kövekkel van díszítve”. Időnként kritikát is mondunk az építményre, de ez csak előjelben különbözik az előzőtől. A jézusi megállapítás elmarad ugyan, de a képletes lerombolás folyamatban van. Ugyanis kezd elfogni a templomot látogatók sora. A templom épülete szűnik meg vagy a templomot használók maradnak el... a végeredmény ugyanaz. A templom már alig működik rendeltetészerűen. Valamit tenni kellene, kedves

olvasó! Kinek lenne a dolga a templomba vonzani az embereket? Nemcsak a pap dolga! Mindazok dolga, akik azt szeretnék, hogy a Jézust követő ember-testvérek közösségi találkozó és ünnepelő helye legyen a templom épülete.

A jézusi figyelmeztetés éppúgy aktuális, mint 2000 évvel ezelőtt. Számos „igehirdető” ambicionálja magát, és bizony jó dolgokat is mondanak, amelyeket érdemes megszívlelni. A magam részéről „konzervatív módon” ragaszkodom Jézus tanításához! Hiszem, hogy a megértett „jó hírt” tovább kell mondanom, ragaszkodom a templomhoz is, és ragaszkodom Egyházamhoz is.

Az, hogy „nemzet nemzet ellen támad”... szintén nem újdonság... Erről

szól a történelem. Sajnálatos módon sok keresztény testvérünk részt vett, és részt vesz manapság is ebben a „projektben”.

Jézus többi prófécija is valósággá vált a történelem során. Manapság is. A fontos az, hogy akár „helytartók elé hurcolnak”, akár nem, tanúságot kell tennünk a szeretet létjogosultságáról. Törjön már meg végre a történelem szégyenletes hagyománya! Lehesse már elmondani végre, hogy bizony változnak a dolgok, nem úgy van, mint régen... már nem ismétli magát a történelem!

Kedves olvasó! Lehet-e számítani rád ebben az új (bár régen meghirdetett) projektben?

November 21. — Krisztus király ünnepe — Lk 23,35–43 — Bizalom a Mester iránt

A „nép”, a tömeg először mindig csak báméskodik. Figyeli, hogy a „vezetők” mit tesznek ebben a „különös” helyzetben. Aztán csatlakozik a nagyobb hatalommal rendelkezők véleményéhez. Talán úgy éli meg ezt a helyzetet, hogy ő maga is részesedik a hatalomból, ha „tolja a szekerét”. Veszélyes dolog a tömegben állni. Veszélyes, mert magával ragadhatja az embert a tömeg hangulata. A „nép” között állás és báméskodás helyett talán az egyéni véleményformálás és a testvérbarátokkal közösen tisztázott álláspont az ajánlott a keresztény ember számára.

A hatalomhoz törleszkedés nem.

A főemberek fején találták a szöveget: tényleg másokat mentett meg a kereszten függő Jézus, nem magát. Hiszen küldetése „másokhoz” szólt, nem önmagához. Sajnos ez a küldetés a hatalmasokat nagyon kínosan érinti. Nyilvánvalóvá teszi a hatalmaskodásukat. Lemondani erről a „státuszról”? Azt már nem! Hallgattassuk el inkább a bennünket leleplező „jöttmentet”. Állítsuk magunk mellé az „istenadta népet” is. Most az egyszer elviseljük, hogy eszmei egységbe kerültünk vele.

Bizonyára még fogalmat sem tudunk

alkotni arról a helyzetről, amikor három kereszten függő ember beszélget. Olyanok, akik nagy fájdalmak között, légszomjial küzdve próbálják reménytelenül kitolni a halál pillanatát. Ebben a szélsőséges helyzetben az egyik haldokló szitkozódik, a másik felismeri az utolsó szépítés lehetőségét. A harmadik haldokló pedig méltányolja a jobb lator felismerését. Van mit tanulni a horrisztikus jelenetből. Azt például, hogy szélsőséges helyzetben is bizalommal kell lennünk Mesterünk iránt. Bár ez nem ment meg minket a biztos haláltól, de megoldást hoz az életünkbe.

November 28. — Advent 1. vasárnapja — Mt 24,37–44 — Legyetek éberek!

Jézus a második eljövételére szeretné felkészíteni a tanítványait, és éberségre inti őket. Nem tudni, mikor fog megtörténni mindaz, ami felsorol: a nap elhomályosul, a csillagok lehullnak az égről, és a világmindenséget összetartó erők megrendülnek... Manapság sokat beszélnek 2012-ről mint valamiféle végpontról, amikor valami történni fog. Hogy mi, arról csak találgatások vannak. Amiről Jézus beszél, arról csak két dolgot tudhatunk: váratlanul fog történni, és szétválasztja az emberiséget. Az időpontot illetően bizonytalanságban hagyott bennünket. Talán azért, mert rajtunk is fordul, és azért is, hogy mindig készen legyünk! Azért, hogy a lényeges dolgokkal foglalkozzunk! „Legyetek tehát éberek, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok” (Mt 24,42)! Az Úrral való találkozást nem szabad „átaludni”, várni és készülni kell rá.

A mai nappal kezdődik a karácsonyra készülésünk is. Hajlamosak vagyunk

arra, hogy minden „lényegtelen” dologgal készüljünk, de a szívünk ünnepelőbe öltöztetésére sokszor már nem marad időnk. Elfáradunk, mire itt az ünnep, és szépen átalusszuk az Úrral való találkozás lehetőségét. Így történt ez az első karácsonyon is. Az emberiség nagy része aludt, és sejtelve sem volt arról, hogy tulajdonképpen mi is történt ezen az éjszakán. Az evangélium szerint az egész emberiségből csak két embertípus volt éber, és így felismerhette az Úr érkezését, a Megváltó megszületését: az egyszerű, tiszta szívű pásztorok és a bölcssek.

A pásztorok, akik meghallották az angyali üzenetet, nyájukat, értékeiket őrizték az éjszakában. Hasonlóan kell nekünk is gondolataink nyáját őriznünk, gondoznunk, és nem engedni benső értékeinket elbitangolni, elszéledni. A tiszta szívű ember fejlődési útja a legrövidebb. Problémáit nem komplikálja, tiszta szívvel hallgat a lel-

kében megnyilatkozó angyali szózatra, és fejlődési útja nyílt, egyenes, rövid. A Megváltó Szeretet közel fekszik hozzá, szívében könnyen megszületik.

A napkeleti bölcssek útja már nem ilyen rövid, mint a pásztoroké. Ők az Igazság keresése közben találtak rá arra az útra, amely elvezette őket is a kisedhez. A valóban bölcs ember az igazságok, elméletek hatalmas útját járja be, de ha kigyullad benne a benső látás, a szellemi szem ragyogó csillagfénye, ennek irányításával ő is biztosan rátalál a Megváltó Isteni Szeretetre. Az ő útja hosszabb és veszélyesebb – de ez az út is a célba vezet.

Az Evangélium bizonyossága szerint csak az egyszerű, tiszta szívű embernek és a bölcsnek nyilatkoztatható ki a Megváltó Szeretet megszületése. Az emberiség zöme pedig alussza mély, öntudatlan álmát, és semmiről nem sejt semmit. Akkor is - most is! TE HOVÁ, KIK KÖZÉ TARTOZOL?